

PLAGUES

Morrut

L'escarabat morrut, vingut ara fa uns deu anys de les zones del sud-est asiàtic i la Polinèsia, és bonic. És gran, fa de 2 a 5 cm; de color roig o carabassa, amb ratlles negres pintades a l'esquena, a les potes, al cap i al bec, que és allargat i característic de l'insecte. Però, malauradament, tot el que té de bonic ho té de destructor.

Els morruts es desplacen volant o enfilant-se des del sòl fins a les capçades de les dissortades palmeres; un cop allí, les femelles ponen de 300 a 400 ous just a l'ullet tendre de la palmera i a les ferides del tronc. Allí es desenvolupen les larves, embolicades en un capoll fet amb fils de la mateixa palmera. Les larves creixen i tenen unes fortes mandíbules que ho roseguen tot, i quan han destruït per complet la palmera, surten del tronc malmès i volen cap a altres palmeres.

El morrut és una de les moltes cares de la globalització. Va entrar per Granada i Màlaga, i sense parar va pujar per Múrcia i pel País Valencià fins a arribar a Catalunya i cruspir-se sense pietat les palmeres *Phoenix canariensis* i *Phoenix dactylifera*, les més esteses en el nostre territori.

La desolació que ha provocat el morrut al nostre paisatge ha estat demolidora. El canal de l'esquerra de l'Ebre va estar poblat en temps pas-

sats per enormes xoperes, acàcies i plataners que donaven ombra i fresca als pagesos i pageses que amb les seves bicicletes anaven a plantar, a birbar, a segar per les extenses terres del Delta. Abans que arribés el morrut, amb la necessitat de cobrir les parets dels canals amb formigó per a evitar fugites d'aigua, es van arrancar tots els arbres existents. La cobdícia humana els va fer desaparèixer del Delta; es van vendre en altres indrets com a mercaderia, sense tenir consideració del bé patrimonial que representen els arbres. També, temps enrere, en nom de la seguretat van desaparèixer dels camins i carreteres els grans plataners, que ajuntaven amorosament les seves branques a banda i banda de la carretera fent un espai arbrat deliciós.

Anys més tard, la comunitat de regants va plantar palmeres als costats del canal i, tot i que no es podia comparar de cap manera amb la bellesa dels arbres d'abans, la silueta esvelta i les branques paraiguades dotaven el paisatge de traços, de línies elegants.

Però va arribar la globalització, i amb ella, el morrut. Se sospita que la seva introducció va ser deguda a la importació massiva de palmeres de països on les inspeccions fitosanitàries eren absents o molt deficitàries. Un problema molt actual,

Rosa Queral Casanova
coordinadora de lubilo-URV

que ha fet que els nostres pagesos i pageses surtin en comitiva amb els seus tractors per denunciar les entrades de productes que no tenen la mateixa legislació fitosanitària pròpia i, per tant, es permeten fer més producció i abaratir costos sense pensar en els problemes que aquests productes poden generar en la salut humana, animal i vegetal.

L'any passat la gota freda, el temporal Dana, va ferir de mort una de les palmeres més altes i velles del Delta. El Puó, barri de Sant Jaume, va perdre el seu far. De camí a Tortosa, les palmeres que anys enrere poblaven les cases, horts i camins estan totes mortes: el paisatge és desolador. En alguns llocs, com al parc Teodor González de Tortosa, s'han replantat les palmeres de la zona de la llotja, però no tots els llocs han tingut la mateixa sort i el morrut segueix, en nom de la globalització, estenent-se per tot el país sense treva ni descans i genera al seu pas nombrosos rèquiems per les estimades palmeres.